

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning vid Lärande
Grundskola Oden i Upplands Väsby kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Lärande Grundskola Oden avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer.

Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framtidsytande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Lärande Grundskola Oden i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla analyserna gällande lärares förutsättningar att bedriva en god undervisning utifrån vad uppföljningar visar och utifrån det besluta om relevanta utvecklingsåtgärder.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna organisera och anpassa undervisningen så att den kan möta elevgrupperna på ett sådant sätt att den utmanar alla elever oavsett nivå.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **18 december 2025** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2024:9157) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9–10 och 34 §§, 4 kap. 4–7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa samt observationer, inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Rektorns uppföljning och analys

Rektorn skapar till viss del en grund för utveckling av undervisningen genom att följa upp kunskapsresultat och att värdegrundsarbetet integreras i undervisningen, men rektorn genomför i begränsad omfattning analyser utifrån lärares förutsättningar att bedriva undervisning och hur det påverkar kunskapsresultaten. Uppföljningen omfattar en bredd av kunskapsresultat och elevers upplevelse av trygghet samt hur undervisningen genomförs. Uppföljningen genomförs på olika sätt och en av rektorns metoder för uppföljning är att genomföra lektionsobservationer. Utifrån uppföljningarna av kunskaps- och trygghetsresultat analyserar rektorn resultaten samt beslutar om utvecklingsåtgärder och hur resurser ska fördelas. Detta analysarbete sker regelbundet var sjätte vecka och är schemalagt i olika forum. Lärare och elevhälsa involveras i detta analysarbete och utifrån vad som framkommer fattar rektorn beslut om nödvändiga åtgärder samt fördelar resurser utifrån identifierade behov. Årets utvecklingsområden handlar om att nå högre kunskapsresultat genom en ökad läsförståelse samt att öka trygghet och studiero, bland annat genom strukturerade rastaktiviteter och en

gemensam lektionsstruktur. Däremot har rektorn i sin analys av kunskapsresultat inte beaktat hur och vilka effekter det ger att undervisningen till viss del genomförs av annan personal än legitimerade lärare samt hur lokalernas beskaffenhet och elevgruppers storlek påverkar lärares möjligheter att bedriva god undervisning.

Rektorns ledning och organisation

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet med ett tydligt fokus på kunskaps- och värdegrundsuppdragen. Rektorn skapar möjligheter för lärarna att samverka genom en tydlig mötesstruktur med bland annat regelbundna arbetslagsmöten, en strategigrupp för skolutveckling samt kollegiala pedagogiska forum både inom skolan och med andra skolor inom huvudmannens koncern. Det finns mål för de olika kollegiala forumen och de leds av utsedda personer såsom arbetslagsledare och förstelärare. Skolans förstelärare har ett riktat uppdrag att utveckla undervisningen genom kooperativa arbetssätt i klassrummen elever emellan. Skolans lärare auskulterar också varandra i syfte att utveckla undervisningen på ett kollegialt vis.

Vidare tydliggör rektorn skolans arbets- och förhållningssätt för all personal exempelvis under regelbundna arbetsplatsträffar. Rektorn ser till att olika personalgrupper och funktioner har tydliga roller och att de samarbetar med varandra för att främja undervisningen och elevernas lärande. Ett exempel på samarbete är skolans regelbundna elevhälsomöten där rektorn deltar tillsammans med lärare och representanter för elevhälsan.

Nyanställda lärare får en introduktion och stöd, exempelvis genom att de tilldelas en mentor under sin första tid på skolan. Alla nyanställda får också en introduktionsdag tillsammans med huvudmannen där övergripande information delges. Obehöriga lärare ges ett planerat stöd i undervisningsmetoder där till exempel samplanering genomförs och elevuppgifter diskuteras.

Rektorns ledning av jämställdhetsarbetet

Rektorn leder ett visst jämställdhetsarbete. Med olika metoder får rektorn en nulägesbild av hur flickor och pojkar bemöts och bedöms. Det gör rektorn genom att följa upp både kunskapsresultat och värdegrundresultat utifrån kön, samt genom enkätresultat och lektionsbesök. På så sätt identifierar rektorn hur flickors och pojkars upplevelser skiljer sig åt.

Elevernas upplevelse är att flickor och pojkar får ett lika stort inflytande över och utrymme i undervisningen och skolans trygghetsteam analyserar händelserapporter i syfte att upptäcka könsmonster. Genom skolans valda arbetsformer som genomsyrar undervisningen samarbetar elever ofta i par och grupper. Vid dessa tillfällen ställer lärarna krav och visar förväntningar på eleverna, vilket bidrar till att forma elevers uppfattningar om könsmonster och värderingar. Däremot tydliggör inte rektorn hur jämställdhetsarbetet ska gå till eller följer upp och analyserar dess effekter på flickors och pojkars resultat och upplevelse.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla analyserna gällande lärares förutsättningar att bedriva en god undervisning utifrån vad uppföljningar visar och utifrån det besluta om relevanta utvecklingsåtgärder.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn endast till viss del analyserar lärares förutsättningar att bedriva en god undervisning som möter elevernas behov. Att tydligt analysera lärares förutsättningar möjliggör för rektorn att sätta in träffsäkra utvecklingsåtgärder, organisera undervisningen och fördela resurser så att dessa bidrar till att alla elever når så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. Rektor kan på så vis skapa de bästa förutsättningarna för att lärarna professionellt ska kunna utföra sina uppgifter.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn följer upp och utvärderar lärares förutsättningar i förhållande till olika resultat i syfte av att höja kvaliteten i undervisningen och vid behov prövar nya angreppssätt. Tillsammans med lärarna och elevhälsan behöver rektorn analysera vilka förutsättningar som är viktiga för att kunna erbjuda alla elever god undervisning som möter elevernas behov och som gör det möjligt för lärare att arbeta med alla delar av läroplanens mål. Det kan till exempel handla om hur materiella förutsättningar i form av lokaler svarar mot skolans valda arbetsformer. Det kan också handla om hur undervisningen påverkas av lärarbehörighet och dess organisering. Rektorn kan också analysera i vilken grad elevgruppers storlek påverkar lärares möjligheter att skapa god

undervisning. Rektorn kan sedan utifrån analyserna göra välavvägda prioriteringar i sin resursfördelning och organisering av skolan så att verksamhetens resurser används på ett sätt som svarar mot behoven.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa och elever samt observationer, inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Undervisningen är strukturerad och varierad och innehåller överlag ett aktivt lärarstöd. Lektioner innehåller vanligtvis en tydlig och intresseväckande inledning med en gemensam introduktion som sedan på ett balanserat sätt övergår i att eleverna arbetar enskilt, i par eller i grupp och elever uppmuntras att interagera med varandra. Lärarna ser till att det är tydligt för eleverna vad de förväntas göra och inledningsvis presenteras såväl skoldagens flöde som den specifika lektionens innehåll och aktiviteter, ofta med bildstöd på tavlan. Lärare ger elever möjlighet att upprätthålla sitt engagemang och intresse lektionen ut. Överlag ger lärare elever möjlighet att slutföra påbörjade processer och sammanfattar tillsammans med eleverna undervisningens olika delar samt gör en återblick i slutet av lektionerna. Även om lärarna tar ansvar genom att aktivt leda och styra processerna i undervisningen så sker inte alltid genomförandet med ett aktivt lärarstöd under behörig lärares ledning. Istället genomförs delar av lektioner i mindre grupper under ledning av

obehöriga lärare i öppna lokaler som angränsar till det ordinarie klassrummet.

Elevers delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande

Granskningen visar att undervisningen innehåller tillfällen där eleverna får goda möjligheter att reflektera kring frågor utan ett givet svar. Ett exempel är att elever utifrån svartvita bilder fått diskutera och skrivit texter kring vad de tror de skulle se och höra i ett klassrum för ett hundra år sedan. Eleverna får även utrymme att reflektera över strategier för sitt eget lärande. Exempelvis får elever kunskaper i ämnet matematik om olika metoder för att göra beräkningar i både multiplikation och algebra.

I undervisningen ingår varierade metoder för att planera och utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna. Bland annat får elever i olika klasser välja vilka multiplikationstabeller de vill börja med och det finns önskelektioner där elever ger förslag på dess innehåll. Utvärderingen av undervisningen sker på flera vis och ett exempel är att flera olika enkäter ger elever möjlighet att skriva ner både det som de upplever som bra och det som de önskar ska bli bättre. Elever får också utvärdera lektioners innehåll genom att visa med tummar eller genom att i små grupper under lärarens ledning samtala om vad de lärt sig om de begrepp som undervisningen har berört.

Stimulans och anpassningar utifrån elevers behov och förutsättningar

Undervisningen innehåller naturliga inslag som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära. För att motivera eleverna har lärare arbetat med fantasin och föreställningsförmågan för att utveckla skrivförmågan. Exempelvis fick eleverna i fantasin förflytta sig i tiden med hjälp av en färgglad tidsmaskin som eleverna byggt eller föreställa sig en portal som gör att de landar i annan värld. Lärare förmedlar generellt höga förväntningar på eleverna genom att berätta att de tror att eleverna ska klara av att göra uppgifterna som de får. Ett exempel är att eleverna under en matematiklektion skapat räknehändelser där läraren utmanar dem med följdfrågor på olika nivåer.

Undervisningens innehåll och arbetssätt är endast till viss del anpassat till elevgruppen så att arbetet stimulerar och utmanar alla elever. Visserligen tar lärare på olika sätt reda på elevernas behov och förutsättningar, ofta i samverkan med elevhälsan, och lärare erbjuder i viss grad eleverna anpassade utmaningar genom att låta dem välja olika typer av romaner och olika nivåer av läromedel i matematik. För elever som är extra intresserade

och nyfikna ger lärare överlag utmaningar i undervisningen så att de blir utmanande. Dock har lärare utmaningar med att genomföra ett anpassat innehåll till aktuell elevgrupp. Arbetsformer i fasta tidsperioder minskar möjligheterna för elever som är i behov av en större mängd grundläggande färdighetsträning.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna organisera och anpassa undervisningen så att den kan möta elevgrupperna på ett sådant sätt att den utmanar alla elever oavsett nivå.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att lärare har utmaningar att anpassa undervisningen så att den utmanar alla elevers enskilda behov. Skolans valda arbetsformer med fasta tidsperioder innebära en risk att inte alla elever ges den färdighetsträning de är i behov av.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tillsammans med lärarna initierar ett arbete med att noggrant följa upp och analysera undervisningen. Analysen bör ta sin utgångspunkt i hur lärare har reella möjlighet att utforma anpassningar som utmanar alla elever oavsett hur långt de kommit i sin kunskapsutveckling. I det analysarbetet kan arbetsformer, elevgruppers storlekar och lokalers beskaffenhet vägas in. Analysen kan till exempel utgå från observationer av undervisning och även fortsättningsvis ske i nära samverkan med elevhälsan.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6–7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa och elever samt observationer, inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Arbete för studiero och lugn miljö

På skolan finns ett gemensamt arbete för att skapa studiero där även elever är delaktiga i det arbetet. Lärarna vidtar ändamålsenliga åtgärder för att upprätthålla en lugn miljö och återställa ordningen. I arbetet för att skapa studiero finns gemensamma strategier och beslut kring lektionsstrukturen och undervisningens genomförande. Att flera vuxna samverkar i undervisningssituationer bidrar till att bibehålla och vid behov återställa studieron. Likaså har skolans arbete med tydligare övergångar och fysiska förflyttningar givit god effekt i form av en ökad studiero under skoldagen. Rektorn följer upp studieron bland annat genom lektionsbesök och ger lärare återkoppling efteråt. I skolans kollegiala arbete kring lärarskicklighet ingår studiero som en av flera aspekter. Regelbundna diskussioner förs tillsammans med eleverna om studiero och eleverna framför åsikter via klassråd och elevråd samt vid nulägesmätningar flera gånger varje termin.

Arbete för trygghet

Skolan har ett medvetet arbete för att skapa trygghet och arbetet har sin grund i analyser av elevernas upplevelse av trygghet samt personalens gemensamma förhållningssätt. Trygghetsresultat följs upp med olika metoder, dels genomförs regelbundna nulägesmätningar var sjätte vecka där elever framför åsikter, dels genom trygghetsvandringar tillsammans med elevrådet. Trygghetsarbetet bygger på analyser av situationen såväl i

klassrummen som på rasterna. Under den senaste trygghetsvandringen framkom att fotbollsplanen inte upplevdes trygg av alla elever och nu har tydligare regler skapat en mer trygg lek på fotbollsplanen. Andra åtgärder som vidtagits för en ökad trygghet är att ett schemalagt värdegrundsarbete bedrivs i alla årskurser i samarbete med trygghetsteamet samt att faddergrupper med elever från olika årskurser regelbundet möts, bland annat för högläsning tillsammans. Därutöver besöker skolans trygghetsteam vissa klasser där det funnits utmaningar exempelvis kring dåligt språkbruk elever emellan.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa samt inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Rektorns analys av omdömen

Rektorn följer på flera sätt upp och analyserar eventuella skillnader i lärarnas omdömen i syfte att ta reda på om dessa är motiverade ur ett likvärdighetsperspektiv. Rektorn har system för uppföljningar av lärarnas omdömen och har med anledning av avvikande höga omdömen i en årskurs fört samtal med berörda lärare om hur de arbetar för att göra rättvisande bedömningar. Rektorn har i sin analys funnit förklaringar till de avvikelser som uppmärksammas och specialläraren är ett stöd för rektorn i detta arbete.

Kvalitetssäkring av bedömningar och omdömen

Rektorn ger lärarna goda förutsättningar att kvalitetssäkra bedömningar och omdömen. Lärarna har avsatt tid i bestämda forum för att arbeta tillsammans med bedömningsfrågor. I arbetslagen använder lärarna olika metoder och kartläggningsverktyg samt Skolverkets bedömningsstöd för att göra ändamålsenliga bedömningar. Flera gånger varje termin analyserar lärarna i arbetslagen elevers kunskapsresultat under prognosanalysmöten utifrån en gemensam frågemall tillsammans med elevhälsan. Rektorn har givit skolans förstelärare i uppdrag att utforma tydliga mötesstrukturer under regelbundna pedagogiska forum där bedömningar är ett av områdena som behandlas. Vid rättning av nationella prov deltar skolans alla lärare i sambedömningen på schemalagda tillfällen och de bedömningar som anses osäkra diskuteras extra noga i syfte att verka för likvärdighet.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Beslutet har fattats av Sofia Granberg, utredare.

I den slutliga handläggningen har Åke Isaksson, utredare (föredragande) och Sara Lidegran, utredare medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Fem lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektorn.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan, dels den offentliga statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket och därmed fått möjlighet att yttra sig över innehållet.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper

och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 18–20 februari 2025. Besöket genomfördes av Åke Isaksson och Sara Lidegran.

Lärande grundskola Oden är en fristående skola belägen i Upplands Väsby kommun, med huvudman Lärande förskolor och grundskolor i Sverige AB. Skolan har elever i förskoleklass och årskurserna 1–5. Förskoleklassen ingår inte i granskningen. Vid granskningstillfället går 171 elever i årskurs 1–5.